

CMB (Communiceren Met Burgers)
Paulus Potterstraat 25
6181AX Elsloo

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

BTW NL 0017.31.105.B.02
KvK 5198 4997 0000
IBAN NL20 BNGH 0285 008 110
BIC BNGH NL2G

Datum: 11 december 2024
Zaaknummer: 20241127152763
Behandeld door: K. Peeters
Betreft: Schriftelijke vragen inzake Hoog water - Begroting 2025

Geachte fractie,

Naar aanleiding van de begroting 2025 hebben wij vanuit uw fractie vragen ontvangen met betrekking tot het draaiboek Hoogwater. Door middel van deze brief willen wij graag antwoord geven op de gestelde vragen.

Omdat wij het idee hebben dat een aantal verbanden worden gelegd tussen thema's die niet aan elkaar gelinkt zijn, willen we over een aantal zaken wat duidelijkheid scheppen.

Draaiboek Hoogwater

Het draaiboek is bedoeld om de operationele handelingen in geval van een stijgende waterstand van de Maas te coördineren en stroomlijnen, samen met de andere disciplines als het Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. In dit draaiboek worden concrete acties beschreven die de gemeente Stein moet nemen. Denk hierbij aan het plaatsen van hekwerken bij het veerpont in Berg aan de Maas, het dichtdraaien van afsluiters of het afsluiten van wegen. In de latere fases wordt hierin ook beschreven wanneer de gemeente Stein bepaalde inwoners informeert en in het ergste geval gaat evacueren. Deze acties zijn afgestemd met de acties van onder andere het Waterschap Limburg. Dit draaiboek is dus geen brede visie of uitgangspunten op het weerbaar maken van onze gemeente in de fysieke ruimte.

Kaderrichtlijn Water

De doelstelling van de Kaderrichtlijn Water is het realiseren en behouden van chemisch schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater en heeft verder geen link met Hoogwater. Om uiteindelijk aan deze richtlijn te voldoen, wordt samen met het Waterschap Limburg, WML en de Provincie Limburg gekeken naar passende maatregelen.

Weerbaarheid tegen water

Voor zowel de Maas als de zijrivieren en beken worden diverse programma's ontwikkeld om te anticiperen op de klimaatverandering en de bijbehorende gevolgen voor het water. Voor de Maas is dit bijvoorbeeld het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het Deltaprogramma Maas 2100. Voor de beken is dit het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg.

Daarnaast is het belangrijk om als gemeente te kijken naar de robuustheid van het lokale watersysteem, waaronder de rioleringen. De lokale doelstellingen op dit gebied worden beschreven in het door de gemeenteraad vastgestelde Regionale Waterbeleidsplan, voorheen Gemeentelijk Rioleringsplan. Verder is er voor een onverhoopte crisissituatie een provinciaal Rampbestrijdingsplan Hoogwater Maas en zijrivieren opgesteld welke elk jaar wordt herzien.

Vraag 1. Terzake het draaiboek Hoogwater. In hoeverre is dit draaiboek, alsmede het Omgevingsplan van de gemeente Stein met het daarbij horende vigerende beleid, afgestemd op de Europese Kaderrichtlijn Water die EU-lidstaten uiterlijk in 2027 dienen te realiseren? Ex art. 2 Wet NERpe geldt zulks ook voor de gemeente Stein.

Zo ja, waaruit kan dat worden afgeleid?

Zo nee, welke concrete maatregelen mogen er worden verwacht om aan vorenstaande te voldoen?

Antwoord 1. Het draaiboek Hoogwater heeft geen samenhang met het Omgevingsplan van de gemeente Stein. Zoals gezegd heeft de Kaderrichtlijn water niets met hoogwater te maken. In het nog op te stellen omgevingsplan betrekken wij (zoals nu ook het geval is) de landelijke regels die gelden voor hoog water op basis van de Beleidslijn Grote rivieren.

Ook in de huidige situatie gelden regels voor stroomvoerend en waterbergend rivierbed in relatie tot bouw- en gebruiksmogelijkheden die voortkomen uit hoogwaterbescherming. Overigens is het niet de bedoeling dat gemeenten waterbeschermingsregimes (in de brede zin) individueel gaan bedenken. De komst van de Omgevingswet heeft daar geen verandering in gebracht. Daarvoor moeten wij de ter zake geldende landelijke wetten, regels en richtlijnen volgen die worden doorvertaald in het omgevingsplan. Een omgevingsplan wordt altijd voor advies voorgelegd aan Rijkswaterstaat en het waterschap Limburg en vanuit hun taakuitoefening zullen ze advies geven over aspecten over hoogwater.

Vraag 2. Terzake het draaiboek Hoogwater. In hoeverre voldoet de gemeente Stein op basis van dit draaiboek, in samenhang gezien met het Omgevingsplan van de gemeente Stein met het daarbij horende vigerende beleid aan de omgevingswaarde voor de gemiddelde overstromingskans (wateroverlast) 1/100 voor bebouwd gebied met een maaiveldcriterium van 0%?

D.w.z. de kans dat het oppervlaktewaterpeil het maaiveldniveau overschrijdt is 1/100 per jaar, 0% van het bebouwd gebied mag een hogere kans op wateroverlast hebben.

Zo ja, waaruit kan dat worden afgeleid?

Zo nee, welke concrete maatregelen mogen er worden verwacht om aan vorenstaande te voldoen?

Antwoord 2. Het draaiboek Hoogwater heeft geen samenhang met het Omgevingsplan van de gemeente Stein, zie antwoord 1.

Vraag 3. Terzake het draaiboek Hoogwater. In hoeverre is op basis van dit draaiboek, in samenhang gezien met het Omgevingsplan van de gemeente Stein met het daarbij horende vigerende beleid op postcodeniveau voor de inwoner te herleiden welk beschermingsniveau voor zijn perceel is vastgesteld? De beschermingsniveau's zijn: grasland 1/10, akkerbouw 1/25, hoogwaardige land- en tuinbouw 1/50, glastuinbouw 1/50 en bebouwd gebied 1/100? Zijn er in het bijzonder kaarten beschikbaar op basis waarvan de beschermingsnorm op postcodeniveau kan worden achterhaald?

Antwoord 3. Het draaiboek Hoogwater heeft geen samenhang met het Omgevingsplan van de gemeente Stein, zie antwoord 1.

Vraag 4. Terzake het draaiboek Hoogwater. In hoeverre kan hieruit een visie op het pro-actief en preventief voorkomen van wateroverlast en overstromingen worden afgeleid? Wat kan concreet daaromtrent worden verwacht in 2025 bij deze actualisatie van het draaiboek?

Antwoord 4. Vanuit het draaiboek kan geen visie worden afgeleid. In de actualisatie in 2025 wordt niets opgenomen over pro-actief en preventief voorkomen van wateroverlast en overstromingen, omdat het draaiboek een document voor de repressieve fase is. Daar aan toegevoegd is, gezien de nieuwe by-pass bij Maasband, het risico op overstroming binnen de gemeente Stein aanzienlijk afgenomen. Een evacuatie zal pas noodzakelijk zijn bij een doorvoer van water die zelfs in 2021 lang niet is gehaald. Deze concrete positieve veranderingen worden, mede aan de hand van de praktijk, aangepast in het draaiboek.

Vraag 5. Terzake het draaiboek Hoogwater. Op 2 oktober 2024 heeft het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg terzake de begrotingsbehandeling 2025 bijgevoegde motie (**bijlage 1**) aangenomen. Daaruit wordt afgeleid dat het Waterschap haar wateradviezen niet altijd schriftelijk uitbrengt richting gemeenten. Het DB is opgeroepen om dit alsnog vanaf d.d. 2 oktober 2024 te doen.

Kan het College anticiperen op de strekking van deze aangenomen motie in de actualisatie draaiboek Hoogwater en eveneens per ruimtelijk plan vanaf d.d. heden actief een wateradvies opvragen aan het Waterschap met als doel ervoor te zorgen dat de gemeente Stein voldoet (en blijft voldoen) aan de geldende normen voor regionale wateroverlast alsmede de landelijke normen die vanaf 2050 ook op gemeentelijk niveau gaan gelden voor waterkeringen.

Antwoord 5. Voor de actualisatie van het draaiboek wordt minimaal 1 keer per jaar overleg gevoerd met het Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Dit is een gezamenlijk overleg om alle veranderingen te bespreken en de genomen afspraken te evalueren. Bij elk relevant ruimtelijk plan wordt reeds advies opgevraagd aan het Waterschap Limburg. Hier ontvangt de gemeente Stein altijd een schriftelijke reactie op.

Met vriendelijke groet,

De Burgemeester,

Wethouder fysieke leefomgeving,

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 11-12-2024

ValidSigned door Danny Hendrix
op 11-12-2024

mw. M.F.H. Leurs-Mordang

drs. ing. D.M.M. Hendrix

